

VA/Luoma/HM

3.10.1983

Till arbetspensionsanstalterna

FÖRFARANDE VID FÖRHANDSANMÄLAN OM INVALIDPENSIONSAVGÖRANDE

1. Allmänt

Erfarenheterna av förfarandet vid förhandsanmälningarna om invalidpensionsavgöranden har konstaterats ge skäl till ändringar och förtydliganden i de tidigare anvisningarna. Överenskommelse om ändringarna har gjorts av företrädare för Folkpensionsanstalten och arbetspensionssystemet.

Förhandsanmälningssystemet utvidgas att omfatta även sådan ansökningar som förnyats efter tidigare avslag samt sådana ansökningar som genom ändringsansökan förts vidare och på vilka anmälningsförfarandet har tillämpats vid det tidigare avgörandet. Avsikten med detta är att undvika skiljaktiga avgöranden vid en ny handläggning efter tidigare enhetliga avgöranden. Ansökningar om fortsättning av visstidspensioner har i motsvarande situationer redan omfattats av förhandsanmälningssystemet.

Övriga anvisningar i detta cirkulär är främst förtydliganden i de tidigare anvisningarna. De nya anvisningarna träder i kraft omedelbart.

2. Slutdag för tidsbegränsade invalidpensioner

Ätminstone vid de förhandlingar som fördes i april-maj mellan Folkpensionsanstalten och arbetspensionsanstalterna gällde ungefär hälften av fallen olika slutdagar för tidsbegränsade invalidpensioner. I de flesta fall var det fråga om endast några månaders skillnader mellan slutdagarna. För att förhandlingarna om olika slutdagar för visstidspensionerna skall minska så mycket som möjligt, och för att få dem att gälla enbart väsentliga skillnader, har Folkpensionsanstaltens och arbetspensionssystemets företrädare överenskommit om följande förfarande: Den pensionsanstalt, som fattar sitt avgörande senare, skall enligt huvudregeln fastställa samma slutdag som pensionsanstalten i det andra pensionssystemet föreslagit som slutdag i sin förhandsmälan, om skillnaden mellan de tänkta slutdagarna är 1-2 månader. Ifall

det inte är möjligt att fastställa den slutdag den första pensionsanstalten angivit, skall förhandlingar föras om avgörandet.

Om vartdera pensionssystemet på grund av dröjsmål i datatrafiken inte fått vetskap om avgörandet i det andra pensionssystemet och båda därför gjort förhandsanmälan, vari anges att pension har beviljats för viss tid och slutdagarna skiljer sig från varandra med 1-2 månader, skall den slutdag iakttas som angivits i den först daterade förhandsanmälan. Om förhandsanmälingarna har daterats samma dag, skall den slutdag fastställas som ligger senare i tiden.

3. Ansökningar om fortsatt visstidspension

Förhandsanmälningssystemet omfattar även avgöranden som gäller fortsättning av visstidspension, om förhandsanmälan gjorts om det första avgörandet och pensionen har beviljats från vartdera pensionssystemet för samma tid eller så, att skillnaden mellan slutdagarna är 1-2 månader.

I enlighet med anvisningarna i cirkulär 10/83 sker förhandsanmälningarna i dessa fall per t e l e f o n. Arbetspensionsanstalterna anmäler sina avgöranden till Folkpensionsanstaltens lokalbyrå, telefon 443 087, 443 182. Jämförelsetiden bestäms så, att den upphör en månad före den dag då visstidspensionen upphör. Om detta leder till, att jämförelsetiden upphör inom kortare tid än två veckor, räknas jämförelsetiden två veckor framåt från anmälningsdagen.

Om arbetspensionsanstalten fått ett läkarutlåtande för fortsättande av visstidspension och det av anteckningarna på utlåtandet framgår, att utlåtandet inte har sänts till Folkpensionsanstalten, skall det omedelbart sändas till Folkpensionsanstaltens invaliditetsbyrå (S. Hesperlagatan 2, 00100 Helsingfors 10).

Om pensionen har utbetalats av fler än en arbetspensionsanstalt, skall den arbetspensionsanstalt som har ansvaret för förhandsanmälingen sända meddelande till de andra arbetspensionsanstalterna om avgörandet i pensionsfortsättningsärendet genast då jämförelsetiden har gått till ända eller när diskussioner eller förhandlingar har förts med Folkpensionsanstalten. Meddelandet kan ges per telefon eller också med en kopia av förhandlingspromerian.

I pensionsfallsmeddelandet antecknas förhandlingskod N endast i de fall, då förslagen till avgöranden till en början gått i sär, varefter förhandlingar förts om avgörandet.

4. Förnyade ansökningar

Om pensionsökanden fått avslagsbeslut från vartdera pensionssystemet och besluten baserar sig på gemensamma avgöranden vid förhandlingsförfarandet, skall förhandsanmälningförfarandet även tillämpas i de fall då pensionsanstalten därefter ger sökanden ett nytt beslut på basen av en ny ansökan eller nya läkarutlåtanden. Anmälan om det nya avgörandet görs per telefon till pensionsanstalten i det andra pensionssystemet. Jämförelsetiden bestäms på samma sätt som jämförelsetiden vid det första avgörandet. Ifall pensionsanstalten inom det andra pensionssystemet inte har fått det nya läkarutlåtandet, skall utlåtandet omedelbart sändas till denna pensionsanstalt.

5. Besvär över avslagsbeslut

Medan besvär över avslagsbeslut är anhängiga kan pensionsanstalten få sådan ny utredning, som leder till att pensionsanstalten ändrar åsikt om sökandens arbetsoförmåga. En arbetspensionsanstalt kan i dessa fall med ett interimbeslut börja betala ut pension redan innan besvärinstansen avgjort besvärärendet. Folkpensionsanstalten kan i motsvarande situationer be sökanden återta sin ändringsansökan i Prövningsnämnden och ge ett rättelsebeslut eller också med ett interimbeslut börja utbetala pension.

Ifall förhandsanmälningförfarandet har tillämpats på det avslagsbeslut, i vilket ändring har sökts, och även det andra pensionssystemets beslut har varit ett avslag, skall förhandsanmälningförfarandet även i nämnda situationer tillämpas på pensionsanstaltens nya beviljande avgörande. Förhandsanmälan görs per telefon, jämförelsetiden är två veckor. I dessa fall borde likväl pensionen börja betalas ut endast få förhandlingarna lett till ett enhetligt beviljande avgörande.

6. Tilläggsutredning

När pensionsanstalten remitterar sökanden till tilläggsundersökningar efter det att det andra pensionssystemet gjort förhandsanmälan om sitt avgörande beträffande arbetsoförmåga, men innan jämförelsetiden har gått till ända, skall remitteringen anmälas per telefon till det andra pensionssystemets pensionsanstalt för att jämförelsetiden skall kunna upphävas. Utöver telefonanmälan skall även en undersökningsanmälningblankett sändas via PSC på det sätt, för vilket redogörs i cirkulär 30/80.

Om pensionsanstalten inte sänder sökanden till tilläggsundersökningar men skaffar eller ber om tilläggsutredningar på annat håll (t.ex. från sjukhus) eller om sökanden själv meddelar att tilläggsutredning kommer att sändas in, skall pensionsanstalten ge besked per telefon om detta till den pensionsanstalt som gjort förhandsanmälan. På så sätt upphävs jämförelsetiden i dessa fall. När pensionsanstalterna har fått tilläggsutredningen skall de diskutera eller förhandla om avgörandet per telefon. Någon kvittering görs inte. I pensionsfallsmeddelandet antecknas kod N endast i de fall då förhandlingar har förts om avgörandet.

Ifall pensionsanstalten får tilläggsutredning (t.ex. nytt läkarutlåtande) efter det anstalten redan gjort förhandsanmälan men innan någon kvitteringsanmälan inkommit, och om pensionsanstalten ändrar sitt tidigare avgörande på basen av den nya utredningen, skall anstalten korrigera sin förhandsanmälan. Jämförelsetiden ändras inte i dessa fall. Om kortare tid än två veckor återstår tills jämförelsetiden upphör, skall besked till det andra pensionssystemet ges även per telefon.

7. Förhandsanmälan i vissa specialfall

Anvisningarna i cirkulär 10/83 om de avgöranden förhandsanmälningssystemet omfattar förtydligas enligt följande:

7.1. Ändring av delpension till full invalidpension

När en pensionstagare ansöker om ändring av delpension till full invalidpension som fortsättning på sjukförsäkringens dagpenningperiod, skall arbetspensionsanstalten ge en förhandsanmälan om sitt avgörande. Folkpensionsanstalten skall på motsvarande sätt ge en förhandsanmälan om sitt avgörande när detta gäller en försäkrad som får delpension.

Om arbetspensionsanstalten avslår ansökan om ändring av delpension till full pension, förblir delpensionen i kraft och anses då inte heller strida emot ett beviljande avgörande av Folkpensionsanstalten. Vid dessa avgöranden krävs det inte heller några egentliga förhandlingar. Då det i pensionssökandens arbetsförmåga likväl har inträffat någon sorts förändring, som haft till följd att dagpenning har beviljats, är det helt motiverat att pensionsanstalterna diskuterar avgörandena med varandra före det slutliga beslutet.

Emedan arbetspensionsanstalterna tillsvidare tillämpar förhandsanmälningsförfarandet enbart på sådana avgöranden, där pensionen borde beviljas från den tidpunkt då den fastställda primärtiden upphörde, tillämpas inte förfarandet på de avgöranden som gäller ändring av delpension till full pension, när delpensionen har börjat före 1.1.1982.

7.2. Pensionssökanden uppnår pensionsåldern eller dör under primärtiden

Om sjukförsäkringens dagpenningperiod fortsätter fram till dess den försäkrade fyller 65 år eller om den försäkrade dör under primärtiden, uppstår ingen rätt till invaliditetspension enligt folkpensionslagen. Förhandsanmälningsförfarandet behöver sålunda inte iakttas i arbetspensionssystemets invalidpensionsavgöranden, när det meddelas, att primärtiden för sjukförsäkringens dagpenning upphör då sökanden fyller eller har fyllt 65 år, eller när pensionssökanden dör innan primärtiden upphör.

7.3. Arbetsoförmögen kortare tid än ett år

Om Folkpensionsanstalten har gjort förhandsanmälan om sitt avgörande och pensionen enligt denna har beviljats för viss tid, skall arbetspensionsanstalten ge en kvitteringsansmälan (OE), om sökandens arbetsoförmåga bedöms pågå kortare tid än ett år och anses ha börjat inom ett år räknat bakåt från den tidpunkt då pensionen enligt Folkpensionsanstaltens anmälan upphör. I annat fall skall förhandlingar föras om avgörandet.

Om arbetspensionsanstalten ger sin anmälan om avgörandet (OE) först, tar Folkpensionsanstalten kontakt med arbetspensionsanstalten varvid det utreds om avgörandena går i sår eller inte.

8. Meddelande om tidpunkten för arbetsoförmågans inträde

När pensionsansökan handläggs vid flera än en arbetspensionsanstalt, behöver de andra pensionsanstalterna för ett beviljande beslut uppgifter inte endast om den sista pensionsanstaltens avgörande utan också uppgift om, när arbetsoförmågan anses ha börjat.

Önskemål har framställts om, att uppgift om när arbetsoförmågan har börjat skulle ges till pensionsanstalterna i ett tidigare skede än hittills, och därför borde den sista pensionsanstalten anteckna ifrågavarande tidpunkt redan i sin förhands- eller

kvitteringsanmälan om ett beviljande avgörande. Tidpunkten för arbetsoförmågans inträde anges i förhandsmälan i pensionsfallskortets anmälningsruta efter telefonnumret och i kvitteringsanmälan på raden för tilläggsuppgifter, t.ex. "INV DAMÅR".

9. Tillämpning av begränsningsstadgandet

När en pensionssökande har hört till olika arbetspensionssystem och den s.k. sista arbetspensionsanstalten anser att sökanden är arbetsoförmögen men anstalten har för avsikt att ge ett avslagsbeslut på grund av att begränsningsstadgandet skall tillämpas, borde pensionsanstalterna inom de olika arbetspensionssystemen rådgöra med varandra om avgörandet innan anmälan sänds till Folkpensionsanstalten. Om pensionen från den andra arbetspensionsanstalten kommer att utges endast som fribrevspension, är det den sista arbetspensionsanstaltens uppgift att göra förhandsanmälan. Om däremot pensionsanstalten i det andra arbetspensionssystemet skulle bevilja heleffektiv pension, vari den återstående tiden beaktas, ankommer det på denna pensionsanstalt att göra förhandsanmälan och att vid behov förhandla med Folkpensionsanstalten.

10. Korrigering och annullering av förhandsanmälan

Om förhandsanmälan gjorts helt utan eller på felaktiga grunder (t.ex. "fel" pensionsanstalt har gjort anmälan eller sökanden har inte ansökt om invalidpension), kan förhandsanmälan annulleras. I pensionsfallskortets ruta 62, första delrutan antecknas då kod 9 och i andra delrutan kod P.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Jonas Sjöstrand Helena Lövström